

KINNITATUD
Kaitseväe Akadeemia ülema 23.10.2023
käskkirjaga nr 1820

Kaitseväe Akadeemia

**RESERVOHVITSERI BAASKURSUSE
PILOOTÕPPEKAVA**

Tartu 2023

Õppekava koostaja:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Mjr Hannes Meimre	KVA	Täiendusõppekavade juht-lektor

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertarvamuse:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Kpt Henri Hendrikson	KVA	Reservohvitseride suuna ülem-õpetaja

Eessõna reservohvitseri baaskursuse pilootkursuse õppekavale 2023

Reservohvitseri baaskursuse (ROBK) pilootõppekava 2023 aluseks on võetud 2021. aastal Kaitseväe Akadeemias (KVA) koostatud ja Kaitseväe juhataja asetäitja kinnitatud reservrühmaülema kursuse õppekava¹.

Kooskõlastajad:

Auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Kol-ltn Eero Aija	KVA	Õppeosakonna taktika õppetooli ülem- lektor
Kol-ltn Ants Torim	KVA	Õppeosakonna planeerimisjaoskonna ülem
Pr Nele Rand	KVA	Õppeosakonna juhataja
Kol Viktor Kalnitski	KVPS	J7 ülem

¹ KVJ AT 12.11.2021 käsk nr 2927K „[Reservohvitseri kursuse õppekava](#)“

1. Sihtgrupp

Sõjaaja rühmaülema ja kompaniiülema abi ametikohale planeeritud ajateenijad ning reservväelased.

Valiku kriteeriumid:

- keskharidus;
- läbitud nooremallohvitseride baaskursus;
- planeeritud sõjaaja rühmaülema või kompaniiülema abi ametikohale;
- sooritanud kehaliste võimete kontrolltesti positiivsele tulemusele.

Õppekava täies mahus läbimine võimaldab lõpetajal jätkata teenistust erialakursusel ning seejärel allüksuse kursusel.

2. Väljaõppe eesmärk

2.1 Ülesande sõnastus:

Õppekava läbimisel omandab kursuslane kesk-taseme² pädevused rühma kaitsvates, pealetungivates ja kaasnevates tegevustes ning õppekava läbimine on eeldus erialaõppele asumiseks ning sõjaaja rühmaülema või kompaniiülema abi ametikoha ülesannete täitmiseks.

2.2 Tingimused:

2.2.1 Abivahendid:

- kõrgema ülema käsk (kompanii- või patareiiülema käsk);
- isikkoosseisu ja põhivarustuse elemendid (taktikalised transpordivahendid, meeskonnarelvad ja erivarustus ning sidevahendid).

2.2.2 Piirangud:

- juhib instruktori järelevalve all³.

2.2.3 Keskkond:

- õpe toimub kergejalaväele sobival maastikul, sh hoonestatud alal;
- osa väljaõppest toimub pimedal ajal.

2.3 Standardid:

- mõistab reservohvitseri rolli Eesti sõjalise riigikaitse ülesehituses kompanii raamistikus;
- mõistab lahingutegevuse aluseid ja taktikalisi tegevusi rühma tasemel;
- mõistab juhi rolli ja vastutust;
- rakendab eneseanalüüsi enesearengu toetamiseks;
- mõistab rühma suuruse üksuse juhtimistoiminguid ning rakendab neid taktikalistes tegevustes;
- rakendab rühma püsitoiminguid erinevates taktikalistes tegevustes.

3. Sisu ja maht

ROBK pilootõppekava koosneb kuuest moodulist, millest I moodul on kestvusega kaks nädalat ja järgnevad moodulid üks nädal. Õppekavaga määratud õppeained (tabel 1) viiakse moodulite käigus läbi lõimitult.

I moodul 80 akadeemilist tundi – õppur omandab teadmised riigikaitse ja lahingutegevuse alustest, eestvedamise ja enesekohases pädevuses, rühma taktikalistest tegevustest ning korraldamispädevuses.

II moodul 60 akadeemilist tundi – õppur omandab teadmised üksuse juhtimistoimingutest, teadmised ja oskused rühma tegevuse planeerimisest ja juhtimisest paiknemisel, julgestamisel, rännakul ning kiirränakul, eestvedamise ja enesekohases pädevuses ning korraldamispädevuses.

² KVJ 15.02.2022 kk nr 257 „Sõjaväelise väljaõppe eeskiri“, Lisa 3. Ametikoha pädevustasemed.

³ KVPS J3 jalaväeinspektor (14.08.2018 J3-3.1-1.3/18/32089) „Rühmaülema ametikoha nõuded“.

III moodul 60 akadeemilist tundi – õppur omandab teadmised üksuse juhtimistoimingutest, teadmised ja oskused rühma tegevuste planeerimisest ja juhtimisest kaitsel, eestvedamise ja enesekohases pädevuses ning korraldamispädevuses.

IV moodul 60 akadeemilist tundi – õppur omandab teadmised üksuse juhtimistoimingutest, teadmised ja oskused rühma tegevuse planeerimisest ja juhtimisest vahelduvates taktikalistes tegevustes, eestvedamise ja enesekohases pädevuses ning korraldamispädevuses.

V moodul 50 akadeemilist tundi – õppur omandab teadmised ja oskused rühma tegevuste planeerimisest ja juhtimisest hoonestatud alal, eestvedamise ja enesekohases pädevustes ning korraldamispädevuses.

VI moodul 40 akadeemilist tundi – õppur kinnistab teadmiseid ja oskuseid üksuse juhtimistoimingutes, rühma taktikaliste tegevuste planeerimisel ja juhtimisel, eestvedamise ja enesekohases pädevuses ning korraldamispädevuses.

Tabel 1.

Sisu		Maht akadeemilistes tundides
Riigikaitse alused	TK23.18	8
Eestvedamise ja enesekohased pädevused	JP23.08	20
Lahingutegevuse alused	TK23.19	32
Rühm erinevates taktikalistes tegevustes	TK23.20	216
Üksuse juhtimise toimingud	TK23.21	38
Korraldamispädevused	JP23.09	36
Kursuse kogumaht:		350

4. Läbiviimine

Õppe tüüp on täiendusõpe. Õppevorm on täiskoormusega statsionaarõpe. Õpe on eesti keeles ning leiab aset klassiruumis ja maastikul. Põhilised õppevormid on harjutus, loeng, iseseisev töö ja grupitöö.

- 4.1 Kursuse õppeainete läbimine on kursuselasele kohustuslik.
- 4.2 Moodulite läbimise järjekorda ei ole määratud alates II moodulist.
- 4.3 Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida õppeained 350 akadeemilise tunni mahus.
- 4.4 Kursuslane võib õppetöölt puududa mõjuval põhjusel kursuse vastutava läbiviija loal.
- 4.5 Kursuselase võib kursuselt välja arvata KVA täiendusõppe eeskirja punktis 39 toodud põhjuste ilmnemisel.
- 4.6 Kursuse edukaks lõpetamiseks on kohustuslik sooritada positiivsele tulemusele kõik testid ja arvestused. Iga nädal esitab kursuslane oma õpimapi hindamiseks koos nõutud töödega.
- 4.7 Õppekavavälised tegevused ja nende mahud, kui need ei liigitu õppeaine korralduspädevused alla, määratakse kursuse administratiivkäsus.
- 4.8 Kursuse täies mahus läbimine on eelduseks lipniku auastmele esitamiseks.

5. Läbivad teemad

- 5.1 Kursuselase *kaitsetahte positiivsel mõjutamisel* tuleb väljaõppe läbiviimise meetodikaid rakendades arvestada psühholoogiliste baasvajaduste rahuldamisega. Psühholoogiliste baasvajaduste rahuldamine toetab kursuselase soovi tegutseda keskkonnas selliselt, et ta tunneks enda arengut ja rahulolu kogu kursuse vältel ning oleks seeläbi sisemiselt motiveeritud. Psühholoogilisteks baasvajadusteks on autonoomia tajumine (kursuslane omab kontrolli oma

õppetegevuse ja arengu üle), kompetentsuse tajumine (kursuslane tunneb, et oskab midagi hästi teha) ja seotuse tajumine (kursuslane tajub aktsepteeritust ja ühtekuuluvust oma meeskonnaga). Õppesituatsioonis pole tähtis sooritus ise kõrvaltvaatajale vaid, kuidas kursuslane ise tajus konkreetset situatsiooni või sooritust.

Baasvajaduste tajumise rõhutamist saab õppetöö läbiviimisel rakendada järgmiselt:

5.1.1 autonoomia tajumise toetamine – paku kursuslasele õppetegevuses valikuid ja võimalusi, püüa mõista, mitte hukka mõista, sisenda enesekindlust sõltumata soorituse kvaliteedist, julgusta küsima abi või selgitusi, kuula kursuslase ettepanekuid;

5.1.2 kompetentsuse tajumise toetamine – paku kursuslasele jõukohaseid ülesandeid vastavalt väljaõppe etapile, taga eeskuju ja teiste meeskonnaliikmete vaatlemine, taga eduelamusi ka väiksemates rollides, tagasisidesta hinnanguvabalt igal võimalusel, kuid lase kursuslasele reflekteerida, too tagasisidestades esile vaid peamised tähelepanekud (eriti positiivsed) mitte kõiki vaatluse tulemusi. Pärast tagasisidet peab jääma kursuslasele alles usk, et ta on võimeline määratud tegevuse uuesti ellu viima. Toeta instruktorina kursuslase eneseregulatsiooni – toimetulekut emotsionaalse või sotsiaalse pingega;

5.1.3 seotuse tajumise toetamine – loo usalduslik suhtlusõhkkond, lähene õppetöös kursuslasele maksimaalselt personaalselt, tundes huvi tema tugevuste või nõrkuste vastu, väljenda kursuslaste suhtes hoolivust ja empaatiavõimet, kaalu põhjendatult võistluslike olukordade tekitamist ja väldi gruppide võrdlemist, võimalda meeskonnatööd, rõhutades kursuslasele selles suhtlus- ja eestvedamispädevuse arendamist.

5.2 *Väärtuste ja hoiakute kujundamine ning arendamine läbi selgituste ja isikliku eeskuju.*

Hoiakud avalduvad suhtumises ja käitumises. Kursuslastele tuleb selgitada hoiakute määravat mõju õppimisele – juhi positiivsed hoiakud ja eneseregulatsiooni oskus innustavad allüksuse liikmeid, tagavad meeskonna sünergia ning aitavad üle saada rasketest olukordadest. ROBK-d läbi viivate tegevvälaliste isiklik eeskuju, samuti kaaskursuslaste distsiplineeritud käitumine, on olulised kursuslastes positiivsete hoiakute kujundamiseks.

5.3 *Jaoülevaade/meeskonna ülevaade oskuste kordamine ja kinnistamine.*

Kursuslased on edukalt läbinud nooremallohvitseri baaskursuse ja omandanud vastavad õpiväljundid. Samas teadmiste säilitamiseks on oluline varasemalt õpitut kinnistada, mis omakorda toetab ROBK raames õpetatavate teemade omandamist.

5.4 *Füüsiline vorm.*

Kursusel luuakse võimalused ja innustatakse tegelema individuaalse treeninguga. Ülem peab olema heas vormis, et ta suudaks oma rühma juhtida kõikides tegevustes. Hea füüsiline vorm kasvatab enesekindlust ning see toetab autentset juhtimist.

6. Hindamine

Õppetöö käigus toimub hindamine nii formaalselt kui mitteformaalselt vastavalt ainekavale.

6.1 Õppeainete läbimise järel läbiviidavate hinnatavate soorituste ja testide lävendiks on 80%.

6.2 Lisaks formaalsele hindamisele toimub kujundav hindamine läbi tagasisidestamise ning eneserefleksiooni, mis toetab kursuslase individuaalset arengut juhina.

7. Väljastatavad dokumendid

Kursuse täies mahus positiivsele tulemusele läbinule väljastatakse KVA poolt kursuse läbimist tõendav tunnistus koos lisadega.

8. Viited

- 8.1 KVJ 14.12.2015 käskkiri nr 328 „Ohvitseride sõjalise väljaõppe nõuded ja teenistusmudel“;
- 8.2 KVJ 15.02.2022 käskkiri nr 257 „Sõjaväelise väljaõppe eeskiri“;
- 8.3 KVJ 09.12.2019 käskkiri nr 47236 „Ajateenistuse väljaõppetsükkel“;
- 8.4 KVA ülema 17.06.2021 käskkiri nr 65 „Täiendusõppe eeskirja kinnitamine“;
- 8.5 KVJ AT 12.11.2021 käsk nr 2927K „Reservohvitseri õppekava kinnitamine. Käskkirjade kehtetuks tunnistamine“;
- 8.6 Rühmaülema ametikoha nõuded, KVPS J3 jalaväeinspektor (14.08.2018 dokument nr J3-3.1- 1.3/18/32089).

9. Mõisted ja lühendid

- 9.1 AT – asetäitja
- 9.2 J3 – Kaitseväe peastaabi operatsioonide osakond
- 9.3 J7 – Kaitseväe peastaabi väljaõppeosakond
- 9.4 kk – käskkiri
- 9.5 KL – Kaitseliit
- 9.6 kol – kolonel
- 9.7 ko-ltn – kolonelleitnant
- 9.8 kpt – kapten
- 9.9 KVA – Kaitseväe Akadeemia
- 9.10 KVJ – Kaitseväe juhataja
- 9.11 KVPS – Kaitseväe peastaap
- 9.12 mjr – major
- 9.13 nr – number
- 9.14 pr – proua
- 9.15 ROBK – reservohvitseri baaskursus
- 9.16 ÕO – õppeosakond